

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ปัญหาการทุจริตและการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังลึกลงในสังคมไทยมายาวนาน ส่งผลเสียหายต่อประเทศชาติและระบบเศรษฐกิจ ซึ่งแต่เดิมกลไกการตรวจสอบการทุจริตและการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบดังกล่าวในระบบปกติ อันได้แก่ กระบวนการดำเนินคดีทางอาญาและกระบวนการดำเนินคดีทางวินัย ประสบปัญหา มีข้อบกพร่องและข้อจำกัดหลายประการ ด้วยเหตุที่สังคมไทยและระบบราชการมีลักษณะเป็นระบบอุปถัมภ์ มีการปกป้องพวกพ้องอยู่เสมอทำให้การลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำผิดขาดประสิทธิภาพ ภาครัฐจึงมีแนวคิดความพยายามในการพัฒนาและสร้างระบบกลไกการตรวจสอบการทุจริตและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในระบบพิเศษขึ้นมา ในปี พ.ศ. 2518 มีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะคือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ หรือที่เรียกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ป. เพื่อทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 แต่ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมิได้ลดน้อยลงแต่ประการใด

ต่อมามีการประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือร่ำรวยผิดปกติ แม้ภายหลังจะประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว แต่ในการประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ยังคงกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐเหมือนเช่นที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว ถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. 2542 โดยเนื้อหาในส่วนการพิจารณาซึ่งมูลความผิดทางวินัย นั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้มีมาตรการพิเศษแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 เพื่อให้กลไกการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดทางวินัย ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนต้องพิจารณาลงโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก แต่หากผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง หรือข้าราชการอัยการ ให้ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายเมื่อดำเนินการได้ผลเป็นประการใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดทางวินัย

นอกจากนี้ ในการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐข้างต้นดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเห็นสมควรส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เมื่อได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการสอบสวนความผิดไปตามกฎหมาย ข้อบังคับหรือระเบียบ ที่ใช้บังคับสำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้ถูกกล่าวหา แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ได้เพียงดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชา

ในส่วนของการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยกรณีมีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าร้ายยศผิดคดี ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายยศผิดคดี หากเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไป นอกจากการร้องขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินแล้ว ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก โดยให้ถือว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เว้นแต่กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นข้าราชการตุลาการ ข้าราชการ ตุลาการศาลปกครอง หรือข้าราชการอัยการ ให้แจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ ขั้นตอน การดำเนินการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ข้างต้น จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายบางส่วนยังคงมีกรณีที่มีปัญหา ในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติที่สำคัญหลายประการ ดังนี้

ประการที่ 1 ปัญหาอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนและวินิจฉัยชี้ มูลความผิดทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 250 (3) และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 19 (4) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนและวินิจฉัย กรณีมีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และมาตรา 91 กำหนดให้ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่า ข้อกล่าวหาไม่มูลความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา 92 คือ ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณา โทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ แต่มาตรา 91 และ มาตรา 92 มิได้ บัญญัติว่า มูลความผิดทางวินัยดังกล่าว หมายถึงความผิดทางวินัยฐานใดบ้าง ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา หากกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา กำหนดให้ การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดทางวินัยด้วยแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็จะมีมติชี้มูลความผิด ทางวินัยมาโดยตลอด ซึ่งสอดคล้องกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจิติ 158/2551 แต่ศาลปกครองสูงสุด ในคดีหมายเลขคำที่ อ. 505/2553 คดีหมายเลขแดงที่ 1037/2558 ได้มีคำ พิพากษาว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนและชี้มูลความผิดทางวินัยเฉพาะ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและชี้มูลความผิด ทางวินัยในความผิดฐานอื่น เป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย จากคำพิพากษาศาลปกครอง สูงสุดดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการ พิจารณาชี้มูลความผิดทางวินัย จึงมีปัญหว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่ สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว มีขอบเขตแค่ไหนเพียงใด

ประการที่ 2 ปัญหาการลงโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีร้ายผิดปกติ โดยให้ถือ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 80 (4) กำหนดว่า ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีชื่อบุคคล ตามมาตรา 80 (1) (2) และ (3) ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนสั่งลงโทษไล่ออก หรือปลดออก โดยให้ถือว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ แต่เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ดังกล่าว ได้ให้คำนิยามของ “ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลง มากผิดปกติหรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจ ในตำแหน่งหน้าที่ ดังนั้น การร่ำรวยผิดปกติ จึงประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ
- (2) การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ
- (3) การมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือ
- (4) การได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ ด้วยเหตุตาม (1) (2) (3) หรือ (4) กฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาต้องสั่งลงโทษไล่ออก หรือปลดออก โดยให้ถือว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กรณีจึงมีปัญหาว่า การที่ กฎหมายกำหนดให้ลงโทษไล่ออกหรือปลดออก เพราะเหตุมีทรัพย์สินมากผิดปกติ มีทรัพย์สิน เพิ่มขึ้นมากผิดปกติ มีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ โดยให้ถือว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อ หน้าที่ ทั้งที่ข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานไม่ปรากฏว่าการได้ทรัพย์สินนั้นได้มาจากการทุจริตต่อ หน้าที่ขัดต่อหลักพิจารณาความผิดในการลงโทษทางวินัย หรือไม่

ประการที่ 3 ปัญหาการดำเนินการทางวินัย กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณามีมติ ชี้มูลความผิดทางวินัย ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไปกับข้าราชการตุลาการ ข้าราชการตุลาการ ศาลปกครอง หรือข้าราชการอัยการ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือร่ำรวยผิดปกติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 92 กำหนดว่า ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา มีมูลความผิดทางวินัย ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ต้องพิจารณาลงโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการ ข้าราชการตุลาการ

ศาลปกครอง หรือข้าราชการอัยการ ให้ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไปกระทำความผิดทางวินัย หน่วยงานต้นสังกัดจะต้องดำเนินการลงโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเพื่อทำการสอบสวนในความผิดดังกล่าวได้อีก แต่ในทางกลับกัน ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง หรือข้าราชการอัยการ กระทำความผิดดังกล่าว หน่วยงานต้นสังกัดสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดได้ กฎหมายมิได้บังคับว่าจะต้องลงโทษตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติแต่อย่างใด และมาตรา 80 กำหนดว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายแรงผิดปกติ หากเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไปต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก โดยให้ถือว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เว้นแต่กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง หรือข้าราชการอัยการ ให้แจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป กรณีจึงมีปัญหาว่า บทบัญญัติดังกล่าวขัดต่อหลักความเสมอภาค หรือไม่

ประการที่ 4 ปัญหาการจำกัดสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยตามมาตรา 96 กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกลงโทษทางวินัย ตามมาตรา 89/4

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 89/4 กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนได้รับเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ดำเนินการสอบสวนเรื่องกล่าวหาดังกล่าวตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่ใช้บังคับสำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้ถูกกล่าวหาหรือการแต่งตั้งถอดถอนสำหรับผู้ถูกกล่าวหา หากผลการสอบสวนมีมูลความผิดทางวินัย มาตรา 96 กำหนดให้ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ได้เพียงดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น กรณีจึงมีปัญหาว่า การจำกัดสิทธิในการอุทธรณ์ตามมาตรา 96 กรณีถูกลงโทษตามมาตรา 89/4 เมื่อเปรียบเทียบกับสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยทั่วไป นั้น ขัดต่อหลักความเสมอภาคหรือไม่

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวความคิดและหลักการพื้นฐานในการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและแนวความคิดเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ
2. เพื่อศึกษาการควบคุมตรวจสอบการทุจริต การปฏิบัติหน้าที่ ร่ำรวยผิดปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งในต่างประเทศ และประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือร่ำรวยผิดปกติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุง แก้ไขกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือร่ำรวยผิดปกติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

จากการศึกษาหลักกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือร่ำรวยผิดปกติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระบวนการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือร่ำรวยผิดปกติ ซึ่งปัญหาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความเป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย ดังนั้น หากได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ดังกล่าว โดยนำผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์มาแก้ไขเพิ่มเติมหลักกฎหมาย และหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและมีความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาถึงการควบคุมตรวจสอบและการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือร่ำรวยผิดปกติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 โดยศึกษาเปรียบเทียบกับแนวความคิด หลักการพื้นฐานในการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าวิจัยข้อมูลทางเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากแนวความคิด หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คำพิพากษาศาลปกครอง คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หนังสือ วารสาร บทความ ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมทั้งสารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารของต่างประเทศและประเทศไทย โดยศึกษาวิเคราะห์ถึงที่มา โครงสร้างอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แนวความคิด หลักการพื้นฐานในการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบังคับใช้กฎหมายและปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายให้มีความเป็นธรรม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวความคิด หลักการพื้นฐานในการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ
2. ทำให้ทราบถึงการควบคุมตรวจสอบการทุจริต การปฏิบัติหน้าที่ หรือร่ำรวยผิดปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐและการดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งในต่างประเทศและประเทศไทย
3. ทำให้ทราบถึงผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือร่ำรวยผิดปกติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

4. ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือรั่วรัวผิดปกติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ให้ถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม